

Thánh Kinh Thần Học

(www.thanhkinhthanhoc.net)

Thần học thay thế

Lê Anh Huy

1- Thần học thay thế^a là gì?

Thần học về sự thay thế, viết tắt là "Thần học thay thế", dạy rằng Hội Thánh Tân Ước, bao gồm những người đã tin nhận Đức Chúa Jesus Christ (người Y-sơ-ra-ên lẫn các chủng tộc khác), đã thay thế tuyển dân Y-sơ-ra-ên trong chương trình của Đức Chúa Trời dành cho nhân loại. Người ủng hộ quan điểm này cho rằng tập thể chủng tộc Y-sơ-ra-ên^b vì sự chối bỏ Đấng Christ đã hết là tuyển dân của Chúa nên Ngài không có chương trình cụ thể và đặc biệt gì cho họ trong tương lai nữa. Thần học thay thế dạy rằng tất cả lời hứa mà Đức Chúa Trời dành cho Y-sơ-ra-ên trước đây đã được làm trọn trong Hội Thánh Tân Ước. Theo thần học này, những lời tiên tri về phước hạnh và sự hồi phục Y-sơ-ra-ên về lại đất hứa, được thuộc linh hoá^c hoặc biểu tượng hoá^d thành phước hạnh Đức Chúa Trời ban cho Hội Thánh.

Thần học thay thế là một hình thức nhẹ của tinh thần bài Do-thái [1]. Quan điểm này tồn tại khá phổ thông trong Hội Thánh người ngoại vì sự thiếu kiến thức trong việc đối chiếu các biến động tại quốc gia tân lập Do-thái nói riêng và Trung Đông nói chung, với những lời tiên tri về vận mệnh của dân tộc Y-sơ-ra-ên trong thời cuối (Ê-xê-chi-ên, Xa-cha-ri, Đa-ni-ên và Khải Huyền).

2- Sai lầm của thần học thay thế:

2.1- Cây ô-li-ve và nhánh ô-li-ve hoang:

Sứ Đồ Phao-lô trong thư gửi cho Hội Thánh địa phương tại La-mã đã dùng cây ô-li-ve để ví với Y-sơ-ra-ên và nhánh ô-li-ve hoang để ví với những người ngoại tin nhận Chúa. Cây ô-li-ve tượng trưng cho lời hứa về sự phước hạnh, trong đó có lời hứa về Đấng Christ, mà Đức Chúa Trời đã lập ra với Áp-ra-ham là tổ phụ dân Y-sơ-ra-ên. Do vậy cây ô-li-ve là **cơ nghiệp** của Y-sơ-ra-ên hay nói theo nghĩa bóng, chính là Y-sơ-ra-ên. Khi dân tộc này chối bỏ Đấng Christ, họ tạm thời bị cắt bỏ khỏi cây ô-li-ve (hay cơ nghiệp) mà Đức Chúa Trời đã hứa với tổ phụ của họ. Nhân việc các nhánh ô-li-ve nguyên bị cắt đứt, Sứ Đồ Phao-lô đã cảnh báo những người ngoại tin Chúa như sau:

Vì nếu Đức Chúa Trời chẳng tiếc các nhánh nguyên, thì Ngài cũng chẳng tiếc người nữa. Vậy hãy xem sự nhơn từ và sự ngghiêm nhật của Đức Chúa Trời: sự ngghiêm nhật đối với họ là kẻ đã ngã xuống, còn sự nhơn từ đối với người, miễn là người cầm giữ mình trong sự nhơn từ Ngài: bằng chẳng, người cũng sẽ bị chặt.

(Rô-ma 11:21-22)

Vì vậy chúng ta, là những người ngoại tin Chúa, chớ "kiêu ngạo" (như, cho rằng mình được thay thế địa vị của dân Y-sơ-ra-ên), mà "hãy sợ hãi" vì "các nhánh đó đã bị cắt bởi cơ chẳng tin, và [chúng ta] nhờ đức tin mà còn" (Rô-ma 11:20). Đúng là Hội Thánh (bao gồm người Y-sơ-ra-ên lẫn người ngoại tộc Y-sơ-ra-ên) có một địa vị đặc biệt; được Đức Chúa Jesus xem là thân thể của Chúa; hễ ai bắt bớ Hội Thánh tức là bắt bớ Chúa (Công vụ các sứ đồ 22:7), nhưng chúng ta không được phép đặt mình ra ngoài vị trí Chúa ban. Sự nhận thức

đúng dẫn về vị trí của chúng ta so với dân Y-sơ-ra-ên giúp cho chúng ta có sự hạ mình cần thiết trước mặt Đức Chúa Trời.

Khi người ngoại tiếp nhận Đấng Christ là Cứu Chúa, thì họ được hưởng cơ nghiệp của sự phước hạnh theo lời Đức Chúa Trời đã phán trước với Áp-ra-ham là: "và các chi tộc nơi thế gian sẽ nhờ người mà được phước" (Sáng Thế Ký 12:3). Phao-lô đã giải thích rõ ràng lẽ thật này như sau: "Vậy nên, bởi đức tin mà người ta trở nên kẻ ăn gia tài, hầu cho sự ấy được bởi ân điển, và cho lời hứa được chắc chắn cho cả dòng dõi Áp-ra-ham, chẳng những cho dòng dõi dưới quyền luật pháp, mà cũng cho dòng dõi có đức tin của Áp-ra-ham, là tổ phụ hết thảy chúng ta" (Rô-ma 4:16). Nói theo nghĩa bóng, những người ngoại tộc Y-sơ-ra-ên tin nhận Chúa là các nhánh cây ô-li-ve hoang đã được tháp vào cây ô-li-ve chính đã có từ trước. Cây ô-li-ve hiện tại, bao gồm các nhánh nguyên thủy tức là (1) những người Y-sơ-ra-ên tin Đức Chúa Trời trong thời Cựu Ước, (2) những người Y-sơ-ra-ên tin nhận Đấng Christ trong thời Tân Ước, và các nhánh hoang được tháp vào tức là những người ngoại tộc Y-sơ-ra-ên tin nhận Đấng Christ. Hội Thánh Tân Ước là tập thể những người tin nhận Đức Chúa Jesus Christ (bao gồm người Y-sơ-ra-ên và người ngoại tộc Y-sơ-ra-ên, nghĩa là bao gồm một phần các nhánh nguyên thủy lẫn các nhánh hoang được tháp) **trong khoảng thời gian** từ khi Đức Chúa Jesus khởi sự rao giảng Tin Lành cho đến khi Ngài đem những người tin nhận Ngài ra khỏi thế gian (1 Cô-rinh-tô 12:13; Ga-la-ti 3:28; 1 Tê-sa-lô-ni-ca 4:13-18). Hội Thánh Tân Ước không phải một thực thể thay thế tuyển dân Y-sơ-ra-ên mà là tập thể đồng trị với Đấng Christ (2 Ti-mô-thê 2:12; Ê-phê-sô 2:6), để kết hợp với Đấng Christ trong mầu nhiệm của tiệc cưới Chiên Con (Khải Huyền 19:6-10), để được dự phần trong bản tánh của Đức Chúa Trời (2 Phi-e-rơ 1:4).

2.2- Chương trình của Đức Chúa Trời chưa hết đối với Y-sơ-ra-ên:

Sau khi dân Y-sơ-ra-ên phó Đấng Christ vào tay người La-mã để họ đóng đinh Chúa trên cây thập tự, thành Giê-ru-sa-lem bị tàn phá đúng như lời tiên tri (Đa-ni-ên 9:26; Ma-thi-ơ 24:15); dân tộc Y-sơ-ra-ên bị lưu đày khắp nơi trên thế giới. Để phục hồi dân tộc này, vào năm 1948, Đức Chúa Trời cho phép quốc gia Y-sơ-ra-ên được tái lập đúng như tiên tri Ê-xê-chi-ên công bố trong Khải tượng bộ xương khô (Ê-xê-chi-ên 37,38). Tuy nhiên, vì lập quốc trong sự bất tín, đời sống thuộc linh của dân tộc này vẫn chưa được phục hồi. Nói theo một cách khác, vì dân Y-sơ-ra-ên chưa ăn năn tội nên Đức Chúa Trời vẫn chưa ban cho họ lòng bằng thịt để thay lòng bằng đá; Ngài chưa đặt thần mới trong họ (Ê-xê-chi-ên 36:26). Vì vậy dân tộc này vẫn chịu nạn đe dọa diệt chủng do tinh thần sát Do-thái của khối Ả-rập lảng giềng và khắp nơi khác trên thế giới càng ngày càng lên cao [2]. Lòng hận thù Do-thái sẽ đẩy khối Hồi giáo lên cực điểm để dẫn tới chiến tranh Gót và Ma-gốc [3]. Tuy nhiên, chiến tranh này vẫn nằm trong chương trình của Đức Chúa Trời để phục vụ cho hai mục đích: Cảnh tỉnh Y-sơ-ra-ên nói riêng và cả thế giới nói chung, và bày tỏ sự vinh hiển của Ngài khi các lời tiên tri trong Thánh Kinh được ứng nghiệm [3].

Có hai lý thuyết về thời điểm của chiến tranh Gót và Ma-gốc. Trong khuynh hướng thứ nhất, các nhà tiên tri học tin rằng cuộc chiến tranh này xảy ra ngay sau khi Hội Thánh Tân Ước được cất lên^e và trước bảy năm đại nạn [4]. Theo khuynh hướng này, trận Gót và Ma-gốc và trận Ha-ma-ghê-đôn (Khải Huyền 16:16) là hai trận khác nhau. Khuynh hướng sau [5] cho rằng trận chiến tranh này chính là trận Ha-ma-ghê-đôn, chính là thời điểm Chúa Jesus trở lại để bắt nốt Satan, và ném Antichrist và Tiên Tri giả vào hoả ngục trước khi thiết lập vương quốc 1,000 năm (Khải Huyền 20). Mỗi lý thuyết có điểm mạnh và điểm yếu riêng; tuy nhiên cả hai đều đồng ý rằng, vào thời sau rốt, sự thù ghét Do-thái lên đến cực điểm đến nỗi lôi kéo toàn bộ thế giới tham dự, đúng như tiên tri Xa-cha-ri đã công bố (Xa-cha-ri 14:2). Đây là thời điểm để Đức Chúa Trời ra tay cứu dân tộc Y-sơ-ra-ên một cách siêu nhiên. Vào thời sau rốt, số nhân loại sống sót sau các cuộc chiến tranh, dịch lệ, tai ương thiên nhiên đều nhận biết Đức Chúa Jesus Christ và thờ lạy Ngài. Riêng Y-sơ-ra-ên, sẽ có một sự khóc lóc lớn, như "khóc cho con trai một" vì họ "...sẽ nhìn xem ta [Chúa Jesus

Christ] là *Đấng chúng nó đã đâm*" (Xa-cha-ri 12:10). Đức Chúa Jesus Christ sẽ tái lâm với dấu đinh trên người, nhờ đó cả dân tộc này nhận biết ra tội lỗi của họ và quay trở lại với cây "ô-li-ve" mà Đức Chúa Trời đã hứa ban. Khi đó, "*...cả dân Y-sơ-ra-ên sẽ được cứu, như có chép rằng: Đấng Giải cứu sẽ đến từ Si-ôn, Cắt sự vô đạo ra khỏi Gia-cốp*" (Rô-ma 11:26). Đức Chúa Trời đã cắt họ ra khỏi cây ô-li-ve đó (Rô-ma, Romans 11:21) thì Ngài "có quyền thắp họ vào" (Rô-ma 11:23).

3- Kết luận:

Hội Thánh Tân Ước và tập thể dân tộc Y-sơ-ra-ên là hai thực thể hoàn toàn khác nhau. Trong khi Chúa Thánh Linh làm việc với Hội Thánh Tân Ước để cứu nhân loại nói chung qua Tin Lành của Đức Chúa Jesus Christ, Đức Chúa Trời vẫn tiếp tục làm việc để đưa dân tộc Y-sơ-ra-ên đến sự ăn năn. Vào một thời điểm trong ngày sau rốt, dân tộc này sẽ khóc lóc tuyên nhận Đấng Christ, là Đấng mà họ đã đóng đinh. Qua đó, toàn thể dân tộc Y-sơ-ra-ên sẽ được cứu để lời tiên tri của Sứ Đồ Phao-lô ứng nghiệm.

Lê Anh Huy

Ngày 05, tháng 12, năm 2006

Tài liệu tham khảo:

- 1- Lê Anh Huy và Huỳnh Christian Timothy, "Tinh thần bài Do-thái," <http://thanhkinhthanhoc.net/tkth/?q=node/26>
- 2- Lê Anh Huy, Huỳnh Christian Timothy, "Khủng hoảng tại Trung Đông sẽ đi về đâu?" <http://thanhkinhthanhoc.net/tkth/?q=node/169>
- 3- Lê Anh Huy, "Chung thời học của Hồi Giáo và trận chiến diệt chủng Do-thái," <http://thanhkinhthanhoc.net/tkth/?q=node/191>
- 4- Tim Lahaye, Jerry B. Jenkins, Are We Living in the End Times? Tyndale House Publishers, trang 84-94 (1999)
- 5- Dave Hunt, A Cup of Trembling, Harvest House Publishers, trang 387-388 (1995)

Ngữ vựng:

- a- Thần học thay thế: Replacement theology
- b- Chủng tộc Do-thái: Jews
- c- Thuộc linh hoá: Spiritualize
- d- Biểu tượng hoá: Allegorize
- e- Cất lên: Rapture